

Proiect

Decizie nr.

din

or. Leova

Cu privire la aprobarea proiectului
Bugetului Consiliului Raional pe anul 2023

În temeiul art.43 alin (1) lit.b) al Legii nr.436- XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art.21 alin. 4 al Legii nr.397 – XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, Consiliul raional

Decide :

1. Se aprobă indicatorii generali și sursele de finanțare ale bugetului Consiliului raional pe anul 2023, după cum urmează :
 - 1.1. Veniturile bugetului **157074,1 mii lei;**
 - 1.2. Cheltuielile bugetului **154764,1 mii lei;**
 - 1.3. Soldul bugetar: excedent bugetar de **2310,0 mii lei;**
 - 1.4. Sursele de finanțare: soldul de mijloace bănești la începutul perioadei **1000,0 mii lei;**
2. Se aprobă plafonul datoriei Consiliului raional pe anul 2023, pentru împrumutul **Locuințe Sociale**, recreditat dintre bugetul de stat și bugetul local de nivelul II în sumă **de 3310,0 mii lei;**
3. Se aprobă plafonul garanțiilor acordate de Consiliul raional **0 lei.**
Garanții nu sînt acordate.
4. Proiectul Bugetului Consiliului Raional pe anul 2023 se remite la Comisia activități economico- financiare spre a fi examinat și definitivat pentru a doua lectură.
5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Președintele ședinței

Contrasemnează:
Secretara Consiliului raional

Elena COPOT

Notă informativă privind elaborarea proiectului de buget al Consiliului raional Leova pentru anul 2023

Prezentul Proiect de buget a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, cap. IV și VII din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, având ca obiectiv principal consolidarea poziției bugetar-fiscale și gestionarea responsabilă și eficientă a finanțelor publice.

Bugetul este format din două compartimente majore:

- Resursele bugetului
- cheltuielile bugetului

Prognoza veniturilor bugetelor locale pe anii 2023-2025 s-a efectuat reieșind din prevederile legislației fiscale în vigoare, analiza bazei fiscale pe fiecare UAT, separat pe tipuri de impozite, taxe și alte încasări la buget.

În cazul modificării politicii bugetar-fiscale, vom recalcula Impozitele pe venit și vom aduce în concordanță cu modificările cadrului legal.

În proiectul de buget estimările la impozite pe venit pentru anii 2023-2025 s-au efectuat, reieșind din aplicarea ritmului de creștere a fondului de remunerare a muncii pe republică, prevăzut de indicatorii macroeconomici, către fondul de remunerare al muncii pe UAT, având ca bază datele organelor teritoriale de statistică privind câștigul salarial din anul 2021 și trimestru I al anului 2022 (Rapoarte statistice: "Cercetarea statistică anuală (M3), "Câștigurile salariale și costul forței de muncă în anul 2020" și "Cercetarea statistică trimestrială (M1), precum și prevederile politicii salariale pe anii 2023-2025.

La repartizarea IVPF între bugetele locale de nivelul întâi, bugetele locale de nivelul al doilea și bugetul de stat, se vor utiliza cotele de defalcare pe tipuri de administrații locale, prevăzute de art.5 al Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale.

Defalcări de la impozitul pe venit al persoanelor fizice, din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, în :	
-Bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor)	100 %
-Bugetul orașelor-reședință de raion	50%
- în Bugetul raional, din volumul total colectat pe teritoriul orașului-reședință de raion	25%

În anul 2023 în bugetul Consiliului raional se va defalca 25% de la impozitele pe venit, colectate pe teritoriul orașului-reședință din 19838,0 mii lei, și va constitui **4959,5 mii lei**. Ritmul de creștere la impozitele pe venit s-a aplicat având în vedere baza indicatorilor din anii precedenți și încasrilor din anul curent. În mediu încasrilor la compartimentul dat, se vor majora cu 479,5 mii lei față anul curent sau va crește cu 10,7%.

Unitatea de măsură: mii Lei

	Aprobat a.2022	a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
111110 Impozitul pe venitul reținut din salariu	4311,3	4700,5	+389,2	+9,0
111121 Impozitul pe venitul pers. fizice aferent declarațiilor depuse	145,7	232,0	+86,3	+59,2
111125 Impozitul pe venitul pers. fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi	13,0	17,0	+4,0	+30,7
111130 Impozitul pe venitul aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosință a proprietăți imobiliare	10,0	10,0	-	-
TOTAL	4480,0	4959,5	+479,5	+10,7

Estimările la **Impozite și Taxe pe mărfuri și servicii** sînt efectuate în baza indicatorilor din anii precedenți și vor constitui **270,1 mii lei**, se va majora cu 22,1 mii lei față anul curent sau cu 8,9%.

Proгноza **Taxelor pentru resursele naturale** s-au întocmit conform cotelor prevăzute din anexele la Titlul VIII al Codului fiscal „Taxele pentru resursele naturale” și analiza încasărilor pe anii precedenți.

Unitatea de măsură: mii Lei

	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
114611 Taxa pentru apă;	100,0	120,0	+20,0	20,0%
114612 Taxa pentru extragerea mineralelor utile	90,0	90,0	-	-
142245 Taxa de la cumpărarea valutei straine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar	53,0	75,0	+22,0	+41,5
143120 Amenzi și sancțiuni contravenționale încasate în bugetul local de nivelul II	5,0	5,1	0,1	-
Total Impozite și Taxe pe mărfuri și servicii	248,0	290,1	+42,1	17,0%

O mica parte a resurselor bugetului îi revin Încasărilor de la prestarea serviciilor cu plată și locațiunea bunurilor patrimoniului public, care contribuie la realizarea părții de cheltuieli a bugetului.

Estimările la **Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor** sînt efectuate în baza indicatorilor din anii precedenți și încasărilor din anul curent, și se preconizează să se încaseze în buget 4614,0 mii lei cu o creștere de 46,7% care constituie 1468,2 mii lei.

Unitatea de măsură: **mii Lei**

	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
142310 Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	1665,4	2388,5	-	- %
142320 Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public	1480,4	2221,6	-	-
144114 Donații voluntare pentru cheltueli curente din surse interne pentru instituțiile bugetare	4,0	3,9		
Total Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor; Donații	3145,8	4614,0	+1468,2	46,67

Una din resursele principale ale bugetului, de care depinde esențial realizarea programelor și obiectivelor stabilite de strategia de dezvoltare a raionului sînt transferurile primite din bugetul de stat, ponderea căruia constituie **93,7%** din volumul total al veniturilor și se cifrează la suma de **147210,5 mii lei**. În comparație cu anul precedent va crește cu 9712,6 mii lei sau 7,1%.

Sînt preconizate transferuri:

Unitatea de măsură: **mii Lei**

Transferuri	Cod	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
primite din Bugetul de stat cu destinație generală	191131	24761,6	30028,2	+5266,6	21,3
primite din Bugetul de stat - fondul de compensare	191132	1318,9			
pentru învățămînt	191111	94596,9	101804,7	+7207,8	7,6
pentru școala sportivă	191113	2330,7	2458,5	+127,8	5,4
pentru plăți și indemnizații	191112	3364,6	3770,7	+406,1	12,1
Asistență Socială					
pentru infrastructura drumurilor publice locale	191116	9148,4	9148,4	-	-
pentru instituții bugetului de nivel II (Fondul de Susținere a Populației)	191310	1976,8	-		
TOTAL TRANSFERURI		137497,9	147210,5	9712,6	7,1

În procesul de elaborare a proiectului de buget de către Fondul pentru susținerea populației, n-a fost preconizată suma transferului care va fi alocată UAT de nivelul II. Suma transferului va fi aprobată prin Legea Bugetului de stat.

Pentru întreținerea unor programe și instituții bugetare din subordinea Consiliului rational, din bugetul de stat se repartizează transferul cu destinație generală, ponderea căruia constituie 19,1% din volumul total al veniturilor și se cifrează la suma de 30028,2 mii lei. În comparație cu anul precedent va crește cu 5266,6 mii lei sau 21,3%.

Sumele transferurilor cu destinație generală de la bugetul de stat sunt calculate pe bază de formula, distinctă pentru fiecare UAT de nivelul întâi și nivelul al doilea, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă (în cazul dat, pentru proiectul bugetului pe anul 2023 se i-a execuția bugetară din anul 2021).

Unitatea de măsură: **mii Lei**

	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
Transferuri din Bugetul de stat primite cu destinație generală	24761,6	30028,2	+5266,6	21,3

Pentru întreținerea instituțiilor de învățământ, a învățământului extrascolar și a unor programe de asistență socială se repartizează din bugetul de stat transferurile cu destinație specială, ponderea căruia constituie 74,6% din volumul total al veniturilor și se cifrează la suma de **117182,3 mii lei**. În comparație cu anul precedent vor crește cu 7741,7 mii lei sau 7,1%.

Transferuri din Bugetul de stat cu destinație specială	109440,6	117182,3	+7741,7	7,1%
--	----------	----------	---------	------

Totodată, transferurile cu destinație specială pentru ramura **învățământ** au fost:

- ajustate cu cheltuielile medii precedente per beneficiar, în baza numărului de elevi prezentat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;
- ajustate cu mijloace financiare ce țin de compensațiile bănești anuale în mărime de 4000 lei pentru personalul de conducere și didactic din instituțiile de învățământ general public, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.

969/2018, în baza numărului de beneficiari prezentat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Transferurile cu destinație specială (TDS) pentru ramura **învățământ** includ,

Unitatea de măsură: mii

Lei

Destinația Transferurilor	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
pentru învățământul primar și secundar general, inclusiv transferuri categoriale pentru școli, gimnazii și licee	84726,9	91232,6	+6505,7	7,7 %
pentru acordarea dejunurilor calde elevilor claselor I-IV	3316,9	3883,6	+566,7	17,1
pentru studierea limbilor minorităților naționale și pentru studierea istoriei, culturii și tradițiilor poporului	255,6	267,5	11,9	4,7
Compensații pentru CD 4000 lei HG 969/2018	1484,0	1440,0	-44,0	-2,96%
pentru organizarea și desfășurare a examenelor de absolvire	71,9	71,9	-	-
Organizarea și desfășurarea olimpiadelor raionale	40,5	40,5		-
Învățământ extrașcolar (școala de arte)	3480,3	3621,3	141,0	4,05
Odihna de vară	1220,8	1247,3		
TOTAL transferuri –ramura învățământ	94596,9	101804,7	+7207,8	7,6

Sumele transferurilor cu destinație specială **pentru școlile sportive** au fost calculate în baza transferurilor aprobate pentru anul curent.

Unitatea de măsură: **mii Lei**

Transferuri	Aprobat a.2022	a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
pentru școala sportivă	2330,7	2458,5	+127,8	5,5%

Transferuri cu destinație specială **pentru finanțarea plăților sociale** constituie suma de 3770,7 mii lei, fiind cu 12,1 % sau cu 406,1 mii lei în creștere față de anul precedent.

Din Bugetul de stat se finanțează următoarele plăți sociale și indemnizații

Unitatea de măsură: **mii Lei**

	Un. de măsură	a.2022	a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
Indemnizații pentru copii înfiați, orfani și rămași fără îngrijirea părintească, luați sub tutelă	mii lei	1079,6	1062,3	-17,3	-1.6%
Compensații pentru călătoria în transportul comun, persoanelor cu dizabilități locomotorii	mii lei	1360,2	1917,2	557,0	+40,9
Prestări sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale (bani de buzunar)	mii lei	109,7	119,5	9,8	+ 8,9
Compensarea cheltuielilor tinerilor specialiști în instituțiile de învățământ	mii lei	785,1	641,7	-143,4	- 18,3
Serviul de consiliere psihologica a victimilor infractiunii	mii lei	30,0	30,0	-	-
TOTAL transferuri	mii lei	3364,6	3770,7	406,1	+12,1
PS					

Alocațiile din fondul rutier pentru infrastructura drumurilor sunt repartizate conform Legii fondului rutier nr. 720/1996 și Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările operate prin Legea nr. 24/2017.

Suma transferului cu destinație specială către bugetele locale de nivelul al doilea pentru infrastructura drumurilor locale, sunt calculate în funcție de numărul de kilometri echivalenți administrați de către acestea și se preconizează să rămână la nivelul anului curent în sumă de 9148,4 mii lei.

Unitatea de măsură: **mii Lei**

	a.2022	a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
pentru infrastructura drumurilor publice locale	9148,4	9148,4	-	-

Suma încasărilor din defalcări de la impozite și taxe preconizate pentru anul 2023 este de 4959,5 mii lei, cu o creștere față de anul curent în sumă de 479,5 mii lei, acest fapt datorindu-se acumulărilor din impozitul pe venit reținut din salariu. Veniturile proprii constată o creștere de 42,1 mii lei sau 17,0% față de anul curent, iar cele colectate vor crește cu 1468,8 mii lei sau 46,7%.

Cea mai parte a resurselor bugetului raional pe anul 2022 se formează din transferuri din bugetul de stat care constituie 147 210,5 mii lei sau 93,7% din volumul total al bugetului.

Impozite și taxe constituie 5249,6 mii lei sau numai 3,3% din volumul total al bugetului.

Resurse colectate constituie 4614,0 mii lei sau 2,94% din volumul total al bugetului.

În tabela de mai jos se reflectă structura resurselor bugetului Consiliului raional

Totalizatorul resurselor bugetului APL de nivelul II

Unitatea de măsură: **mii**

Lei

	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	% din volumul total al bugetului	Devieri a.2023/ a.2022 +/-	% față de anul preceden t
Defalcări, conform cotelor procentuale, de la impozitele și taxele de stat	4480	4959,5	3,16	+479,5	10,7
Venituri proprii	248,0	290,1	0,18	+42,1	17,0
Resurse/Venituri colectate	3145,8	4614,0	2,94	+1468,8	46,7
Granturi pentru proiecte finanțate din surse interne și externe	-				
Transferuri din Bugetul de stat cu destinație generală	24761,6	30028,2	19,12	+5266,6	21,3
Transferuri din Bugetul de stat din fondul de compensare	1318,9	-		-	
Transferuri din Bugetul de stat cu destinație specială	109440,6	117182,3	74,61	7741,7	7,1
Transferuri între instituțiile bugetului de stat și instituțiile BUAT II	1976,8	-			
T O T A L Resurse/ Venituri	145496,1	157074,1	100%	+11578,0	8,0

CHELTUIELI

Politica în domeniul cheltuielilor determină modul de gestionare și de repartizare a resurselor bugetare disponibile pentru programele de cheltuieli

publice și stabilește prioritățile de politici pentru alocarea resurselor pe termen mediu.

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pe anul 2023, autoritățile executive s-au condus de:

actele normative și legislative ce determină modul de gestionare și de repartizare a resurselor bugetare disponibile pentru programele de cheltuieli publice	✓strategiile și programele care reglementează activitatea autorităților executive și a ramurilor (domeniilor) respective
	✓ cadrul normativ care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii
	✓angajamentele contractuale de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor planificați (rambursarea împrumuturilor recreditate)
	✓reformele promovate în cadrul ramurilor
	✓cadrul normativ care reglementează prestarea serviciilor contra plată, precum și veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare

Proiectul de buget pentru anul 2023 la compartimentul ”Cheltuieli de personal”, s-a elaborat ținând cont de costurile generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, aferente domeniilor proprii de activitate a acestora.

Cheltuielile de personal s-au calculat ținând cont de introducerea premiului anul pentru rezultatele anului de gestiune în mărime de 50 la sută din salariul de funcție și acordarea acestui premiu pentru personalul unităților bugetare, reieșind din timpul efectiv lucrat în anul de gestiune.

Pentru anul 2023 se va menține moratoriul asupra funcțiilor vacante, cheltuielile de personal urmând a fi planificate reieșind din necesitatea acoperirii personalului efectiv încadrat.

Cheltuielile de personal s-au estimat reieșind din prognoza valorilor de referință pe anii 2023-2025 în următoarele mărimi:

Indicatorii	Aprobat 2022	Propus 2023	Propus 2024	Propus 2025
Angajații din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar	1700 de la 01.09 1900	1900	1900	1900

Valori de referință derogatorii, asupra cărora nu se aplică norma obligatorie privind indexarea anuală				
Personalul didactic și personalul de conducere din instituțiile de învățământ	1800	1800	1800	1800
Personalul care, conform anexelor la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, se încadrează în clasele de salarizare de la 1 până la 25	2000	2000	2000	2000
Directorii instituțiilor de educație timpurie, învățământ primar, gimnazial, liceal	2000	2000	2000	2000
Directorii adjuncți ai instituțiilor de educație timpurie, învățământ primar, gimnazial, liceal	2000	2000	2000	2000
<i>Directorii (șefii) altor instituții de învățământ</i>	2000	2000	2000	2000
<i>Directorii adjuncți ai altor instituții de învățământ</i>	2000	2000	2000	2000

La estimarea cheltuielilor de personal s-au luat în calcul cota contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale datorate de angajator 29% din fondul de retribuire a muncii.

Cota primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală a persoanelor angajate se efectuează din contul angajatului în mărime de 9%.

Efectivul-limită de personal pe autorități/instituții bugetare

Nr. d/o	Denumirea	a.2021	a.2022	a.2023	Devieri a.2023/ a.2022 +/-
1	Executivul și serviciile de suport: Aparatul președintelui; Direcția Finanțe, DEDTAI, DARFC	70	69	69	-
2	Cultura, cultele și odihna	36.35	38.35	38,35	-
3	Învățământ	818.68	807.08	807,33	0,25
4	Protecția socială	226,5	226,5	246,5	20,0
	Total unități de personal	1151.53	1140.93	1161,18	20,25

Unitatea de măsură: **mii**

Lei

Nr. d/o	Denumirea	a.2021	a.2022	a.2023	Devieri a.2023/ a.2022 +/-
1	Executivul și serviciile de suport:				

	Aparatul președintelui; Direcția Finanțe, DEDTAI, DARFC	6075,5	6375,3	6661,4	+286,1
2	Cultura, cultele și odihna	2512,3	3154,6	3316,4	+161,8
3	Învățământ	72581,0	77190,2	78861,0	+1670,8
4	Protecția socială	13246,4	14062,5	12934,7	-1127,8
	Total cheltuieli de personal	94415,2	100782,6	101773,5	+990,9

În anul 2023 numărul unităților de personal se majorează cu 20,25 un. (1161,18-1140,93), iar cheltuielile de personal vor crește de 990,9 mii lei (101773,5-100782,6 mii lei), 1,0 % față de anul precedent. Ca remarcă, la ramura Protecția Socială nu-s incluse în buget 35 unități asistenți personali și alocații în sumă de 2217,0 mii lei. Estimările Fondului de Sustinere a Populației a cheltuielilor de personal pentru a.2023 nu sînt incluse în buget.

În buget pentru cheltuieli de personal s-au preconizat **101773,5 mii lei**, sau cu o creștere de 990,9 mii lei. Cheltuielile de personal constituie 65,8 % din volumul total al bugetului.

Necesarul surselor suplimentare pentru acoperirea cheltuielilor de personal a instituțiilor bugetare, constituie 9752,1 mii lei, inclusiv:

- servicii de stat cu destinație generală 691,0 mii lei
- servicii în domeniul economiei și agriculturii 327,6 mii lei
- cultura, sport, tineret, culte și odihnă 138,2 mii lei
- învățământ 6651,7 mii lei
- protecția socială 1943,6 mii lei.

La planificarea **cheltuielilor pentru Bunuri și serviciilor** s-au preconizat **19267,8 mii lei**, sau cu o creștere de 6050,4 mii lei, 45,8 % față de anul precedent (a.2021 13217,4 mii lei), însă mai persistă riscul să nu fie acoperite cu sursă de finanțare cheltuielile pentru resursele energetice în sumă de 4203,9 mii lei. **Cheltuielile pentru plata Bunuri și serviciilor** constituie 12,4 % din volumul total al bugetului.

Structura cheltuielilor Bugetului Consiliului raional pe anul 2023

Unitatea de măsură: **mii Lei**

Categoria cheltuielilor	Aprobat a.2022 mii lei	Proiect a.2023 mii lei	% din volumul total al bugetului	Devieri, 2023/ 2022 mii lei	% de crestere față de anul
-------------------------	------------------------------	------------------------------	---	--------------------------------------	-------------------------------------

					precedent
Cheltuieli de personal	100782,6	101773,5	65,8	990,9	1,0
Bunuri și servicii	13217,4	19267,8	12,4	6050,4	45,85
Dobânzi și alte plăți aferente datoriei	55,0	65,0	0,04	10,0	18,1
Subvenții	100,0	100,0	0,06	-	-
Prestații sociale, indemnizații și compensații	5380,6	6137,2	4,0	756,6	14,1
Alte cheltuieli	3049,9	4600,9	3,0	1551,0	50,8
Active nefinanciare: Cheltuieli pentru reparații și investiții capitale	22133,4	22799,7	14,7	666,3	3,0
T O T A L cheltuieli	144718,9	154764,1	100,0	10045,2	6,9%

La estimarea cheltuielilor pentru întreținerea **aparaturii președintelui raionului, direcțiilor, secțiilor, altor subdiviziuni din subordinea consiliului raional**, precum și pentru asigurarea activității angajaților în serviciile de deservire a clădirilor Consiliului raional, sa ținut cont de prevederile actelor legislative și normative pe domeniul de activitate.

În anul 2023, pentru întreținerea serviciilor de stat cu destinație generală cheltuielile vor constitui **9042,2 mii lei**, sau cu o creștere de 241,0 mii lei, -10,5% față de anul curent (a.2022 8808,2 mii lei).

Unitatea de măsură: **mii Lei**

	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri. 2023/2022	% de creștere față de anul precedent
întreținerea serviciilor de stat cu destinație generală	8808,2	9042,2	241,0	2,7%

La estimarea cheltuielilor pentru **apărarea națională** s-a ținut cont de prevederile:

- Legii nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei;
- Hotărârii Guvernului nr.77/2001 "Pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea administrativ-militară și efectivul limită al organelor administrativ-militare" (cu modificările și completările ulterioare);
- Hotărârii Guvernului nr.631/2003 "Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară";
- Hotărârii Guvernului nr. 287/2022 „Cu privire la rezultatele încorporării în serviciul militar în octombrie 2021-ianuarie 2022 și încorporarea în serviciul militar în aprilie-iulie 2022”.

Unitatea de măsură: **mii**

Lei

	Aprobat a.2022 mi lei	Proiect a.2023 mii lei	Devieri 2023/ 2022	% de creștere față de anul

				precedent
Apărarea națională	125,0	111,8	-13,2	-10,56%

La estimarea cheltuielilor pentru **protecția civilă și situații excepționale**, s-a ținut cont de formarea rezervei de combustibil de 14,0 mii lei, pentru cazuri de situații excepționale.

Cheltuielile pentru ramura **”Învățământ”** sînt repartizate în conformitate cu destinația transferurilor din bugetul de stat pentru instituțiile de învățământ, și din veniturile proprii și transferuri cu destinație generală a CR pentru alte instituții din subordinea Direcției Învățământ.

Pentru anul 2023 se preconizează **108275,5** mii lei, cu creștere de 8577,2 mii lei. Ponderea cheltuiilor pentru ramura **”Învățământ”** constituie 70,0% din volumul total al bugetului raional.

Mijloacele financiare destinate pentru învățământul primar și secundar general include transferuri categoriale pentru școli, gimnazii și licee, calculate după metodologia de finanțare în bază de cost standard per elev prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 868/2014.

Cuantumul normativului valoric pentru un ”elev ponderat” și a normativului valoric pentru o instituție, luat în calcul la stabilirea transferurilor categoriale, constituie:

	a.2022	a.2023	Devieri +/-
Numărul elevilor	3914	3914	-
Normativul valoric pentru un „elev ponderat” (lei)	14916,0	16311,0 lei	+1395,0
Pentru instituție (lei)	804151,0	883593,0	+79442,0
Total resurse pentru instituții	84726.9 mii lei	91232.6	+6505,7

Totodată, pentru acordarea dejunurilor calde elevilor, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 234/2005 „Cu privire la alimentarea elevilor”, s-a luat în calcul numărul elevilor claselor I-IV, la situația din 1 octombrie 2021 (disponibil de facto la sfârșitul perioadei de gestiune), 171 zile de alimentație și norma de alimentație de 13,00 lei/zi pentru anul 2023.

	Unitatea de măsură	a.2022	a.2023	Devieri +/-
Elevii claselor I-IV	numărul	1747	1747	-
Zile de alimentație	zile	171	171	
Norma de alimentație	Lei/zi	10,80	13,00	+2,20
Total resurse financiare pentru acordarea dejunului cald	mii lei	3316,9	3883,6	+566,7

Luând în considerație că norma de alimentație sa majorat cu 2,20 lei, se majorează și suma mijloacelor financiare destinate pentru acordarea dejunului cald elevilor claselor primare cu 566,7 mii lei sau cu 17,1%.

Având ca temei decizia CR „privind alimentarea elevilor transportati la scoli de circumscripție” sau preconizat mijloace financiare pentru alimentarea elevilor transportați la școlile de circumscripție în sumă de 458,1 mii lei pentru 263 elevi din sursele Consiliului raional.

În legătură cu particularitățile specifice din planurile de învățământ privind **studierea limbilor minorităților naționale și pentru studiarea istoriei, culturii și tradițiilor poporului** sunt luate în calcul mijloace financiare pentru acest scop în sumă de 267,5 mii lei, în creștere cu 11,9 mii lei sau cu 4,7%.

Totodată mijloacele financiare preconizate pentru învățământul primar și secundar general include și mijloace, în vederea organizării și desfășurării examenelor de absolvire, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 391/2014 ”Cu privire la acțiunile de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a nivelurilor de învățământ” în 71,9 mii lei și Compensații pentru Cadrele Didactice câte 4000 lei, în conformitate cu prevederile HG 969/2018 în sumă de 1440,0 mii lei.

	Aprobat a.2022 mii lei	Proiect a.2023 mii lei	Devieri 2023/ 2022	% de crestere față de anul precedent
Învățământ	99698,3	108275,5	+8577,2	8,6
Inclusiv				
-compensații pentru CD 4000 lei	1484,0	1440,0	-44,0	-2,96
pentru studiarea limbilor minorităților naționale, istoriei, culturii și tradițiilor poporului	255,6	267,5	11,9	4,65
- pentru organizarea și desfășurare a examenelor de absolvire	71.9	71.9	-	-

Alocațiile pentru **Educația extrașcolară și și suținerea elevilor dotați** au fost incluse în buget pentru instituțiile/măsurile respective.

Unitatea de măsură: **mii Lei**

	a.2022	a.2023	Devieri +/-	% față de anul precedent
pentru școala de arte	3826,1	4220,1	+394,0	+10,3
Compensații bănești anuale școala de arte în mărime de 4000 lei pentru personalul de conducere și didactic	60,0	60,0	-	-

odihna de vară	1483,9	1400,9	-83,0	-5,6
Organizarea și desfășurarea olimpiadelor raionale	40,5	40,5	-	
TOTAL Educația extrașcolară și și suținerea elevilor dotați	5410,5	5721,5	+311,0	+5,7

La fel, au fost prevăzute și mijloace pentru organizarea și desfășurarea olimpiadelor raionale 40,5 mii lei

Resursele financiare pentru școli, gimnazii și licee, calculate după metodologia de finanțare în bază de cost standard per elev nu acoperă necesitățile instituțiilor de învățământ.

Conform estimărilor prealabile, 10 instituții de învățământ cu numărul mai mare de 91 elevi ponderați vor avea un deficit bugetar de 4984,9 mii lei și 4 instituții de învățământ cu numărul mai mic de 91 per elev ponderați vor avea un deficit bugetar de 3387,1 mii lei. Total deficitul prealabil va constitui 9451,0 mii lei.

Bugetul instituțiilor de învățământ secundar din raionul Leova pe anul 2023

Denumirea	Volumul alocațiilor 2023	Cadrul de sprigin	Transporta rea elevilor	Total general transferuri categoriale	Dejun cald	Venituri colectate donatii	TOTAL GENERAL mii lei
Învățământ liceal	34039,5	579,2	620,0	35238,7	1774,0	929,5	37942,2
Învățământ gimnazial	44405,9	1215,6	1730,0	47351,5	1976,2	794,8	50122,5
Școli-primare	1781,0	29,8		1810,8	133,4	71,3	2047,7
Căminul	521,9			521,9			521,9
Componenta raionala	6309,7			6309,7			6309,7
Compensații cadre didactice	1440,0			1440,0			1440,0
Studierea limbilor minorității	267,5			267,5			267,5
Total general	88765,5	1824,6	2350,0	92940,1	3883,6	1827,8	98651,5

În proiectul bugetului Consiliului raional s-au preconizat surse financiare pentru ramura ”**Cultură, sport, tineret, culte și odihnă**” **5350,6 mii lei**, sau cu o creștere de 88,5 mii lei, 10,0 % față de anul curent (a.2022 5262,1 mii lei).

	Aprobat a.2022 mii lei	Proiect a.2023 mii lei	Devieri 2023/ 2022	% de creștere față de anul precedent
Cultura, cultele și odihna	5262,1	5350,6	+88,5	1,7
inclusiv				
Școala sportivă	2330,8	2458,6	+127,8	5,4

Cheltuieli pentru ramura ”**Protecție socială**” sînt repartizate în conformitate cu desinația transferurilor din bugetul de stat și din veniturile proprii și transferuri cu destinație generală a CR pentru alte instituții din subordinea Direcției Protecție Socială, Familiei și Copilului.

Plățile sociale, includ:

Compensația pentru serviciile de transport, care prevede compensația cheltuielilor pentru călătoria în transportul comun urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor) și compensația anuală pentru cheltuielile legate de serviciile de transport, care se acordă persoanelor cu dizabilități locomotorii, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, copiilor cu dizabilități, precum și persoanelor care însoțesc persoane cu dizabilități severe sau copii cu dizabilități – prevăzute în articolul 49 al Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr.60/1992.

Pentru beneficiari din UAT, cuantumul anual al compensației respective pentru anul 2023 va constitui:

- persoane cu dizabilități severe sau copii cu dizabilități în vîrstă de pînă la 18 ani, precum și persoanelor care însoțesc persoane cu dizabilitate severă sau unii copii cu dizabilități (s-au estimat în mărime **de 480 lei/trimestrial**) - **1920 lei/anual**;

- pentru persoane cu dizabilități accentuate (s-au estimat în mărime de **240 lei/trimestrial**)-**960 lei/anual**.

Suplimentar la mărimile compensației menționate mai sus, persoanele cu dizabilități locomotorii (inclusiv copii cu dizabilități locomotorii în vîrstă de pînă la 18 ani) beneficiază de un supliment în mărime de **270 lei/trimestrial-1080 lei/anual**.

Condițiile de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport sunt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1413/2016 (modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2020).

	Aprobat 2022		Proiect 2023		Devieri (+,-)	
	nr. beneficiari	suma	nr. beneficiari	suma	nr. beneficiari	suma
Total compensatii pentru serviciile de transport, mii lei	1.926	1360,2	1437	1917,2	-129	+557,0
a. Persoanele cu dizabilități severe, copii cu dizabilități, precum și persoane care însoțesc o persoană cu dizabilitate severă sau un copil cu dizabilități 1920 lei/anual	902	649,4	316	606,7	-586	-42,7
b. Persoanele cu dizabilități accentuate 960 lei/anual	1024	510,0	1121	1076,2	+97	+566,2

Suplimentar:						
Persoane cu dizabilități locomotorii 1080 lei/anual		200,8	217	234,3	0	+17,3

Datorită majorării cuantumului anual al compensației respective pentru anul 2023, se atestă o creștere față de anul 2022 a compensației pentru cheltuieli legate de serviciile de transport cu 557,0 mii lei (40,9%).

Indemnizația pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă/curatelă, care prevede plata indemnizației pentru copiii rămași fără ocrotire părintească și a celor rămași temporar fără ocrotire părintească, conform prevederilor prevăzute în art. 14 și 15 din Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 ”Privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți”. Plata indemnizației pentru copiii adoptați constituie **800 lei/lunar** pentru fiecare beneficiar.

Plata indemnizației unice pentru copiii plasați în serviciul de tutelă/curatelă, reieșind din majorările cu indicele prețului de consum în anul 2022 va constitui:

- indemnizație unică la plasament – 3688,7 lei;
- indemnizație lunară – 1400 lei

	Perioada, luni	a.2022			a.2023			
		Numărul beneficiarilor	cuantumul indemnizației	Total Cheltuieli mii lei	Numărul beneficiarilor	cuantumul indemnizației	Total Cheltuieli mii lei	Devieri +/-
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Copii adoptați	12	19	800	182,4	14	800	134,4	-48,0
Copii luați sub tutelă/curatelă:								
-indemnizație la plasament	1	4	3688,7	14,8	4	3688,7	14,8	0,0
indemnizație lunară	12	25	1400	420,0	24	1400	403,2	-33,6
Total indemnizații pentru copii		46		617,2	42		552,4	-33,6

Prestațiile sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale (bani de buzunar) de la clasa a V până la 18 ani.

Condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor zilnice pentru copii sunt stipulate în regulamentul aprobat prin HG nr. 378 din 25 aprilie 2018.

În anul 2023 un copil va beneficia de indemnizații în sumă de 5972 lei, inclusiv :

- indemnizația zilnică 15,0 lei;
- indemnizația la ziua de naștere 129 lei;
- indemnizația la 4 sărbători câte 92 lei.

	a.2022	a.2023
--	---------------	---------------

	Perioada, An	Numărul beneficiarilor	mărimea indemnizației	Total Cheltuieli mii lei	Numărul beneficiarilor	mărimea indemnizației	Total Cheltuieli mii lei	Devieri +/-
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Asistență parentală profesionistă	1	1	5315	5,2	1	5972	6,0	0,8
Casă de copii de tip familie								
tutelă/curatelă,	1	15	5315	77,6	16	5972	95,6	18,0
Centrul de plasament pentru copii separați de părinți	1	4	5315	20,7	3	5972	17,9	-2,8
Total Prestații sociale		20		103,5	20	5972	119,5	16,0

Indemnizație pentru copii cu vârsta de 7-17 ani, în cazul elevilor/studentilor

cu vârsta de până la 18 ani, persoanele apte de muncă, în cazul elevilor/studentilor cu vârsta mai mare de 18 ani, prevăzute în Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru unele categorii de copii și tineri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 132/2020;

	Quantum indemniz lei	Aprobat 2022		Proiect APL 2023		Devieri (+,-)	
		Nr.	suma	Nr .ben	suma	Nr .ben	suma
Total indemnizații pentru unele categorii de copii și tineri			462,4		509,9		+47,5
1) Indemnizație lunară pentru întreținere	egal cu minimul de existență pentru anul precedent	15	409,4	15	415,4		6,0
2) Indemnizație unică la absolvirea școlii de tip internat	5000 lei				0		
3) Indemnizație lunară pentru locațiunea locuinței -	500 lei/lunar	2	12,0	2	12,0	0	
4) Indemnizație unică pentru efectuarea cercetărilor și editarea tezei și lucrării de diplomă în ultimul an de studii	500 lei/lunar	2	1,0	5	2,5	0	1,5

5) Indemnizație unică la absolvirea instituției de învățământ	10000 lei	4	40,0	8	80,0	0	40,0
---	-----------	---	------	---	------	---	------

Indemnizații și compensații pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior, încadrați în instituțiile de învățământ în primii 3 ani după absolvirea acestora pentru plata indemnizației unice și pentru compensarea lunară a cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ, consumul de energie termică și electrică personalului didactic angajat în instituțiile de învățământ publice din mediul rural și centrele raionale, încadrați în instituțiile de învățământ, prin repartizare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării potrivit art. 134 (5) și (6) din Codul Educației nr. 152 din 17 iulie 2014.

	a.2022			a.2023			Devieri +/-
	Nr. Beneficiari	Marimea Indemnizației mii lei	Total Indemnizații mii lei	Nr. Beneficiari	Marimea indemnizației mii lei	Total Indemnizații mii lei	
1	2	3	4	5	6	7	8
Indemnizația unică tinerilor specialiști, inclusiv	17		680,0	13		520,0	-160,0
<i>tranza I</i>	8	40,0	320,0	5	40,0	200,0	-120,0
<i>tranza II</i>	4	40,0	160,0	1	40,0	40,0	-120,0
<i>tranza II Studii medii de specialitate</i>							
<i>tranza III studii superioare</i>	5	40,0	200,0	7	40,0	280,0	80,0
<i>tranza III Studii medii de specialitate</i>							
Plata pentru compensarea lunară a cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ, consumul de energie termică și electrică	26		105,1	20		121,7	+16,6
Total			785,1			641,7	-143,4

Cheltuieli pentru **infrastructura drumurilor publice locale**

Principala destinație a mijloacelor Fondului rutier este întreținerea, reparația și reconstrucția drumurilor publice locale.

Programul de întreținere și reparația drumurilor publice locale în sumă de 9148,4 mii lei este relatat în anexa și rămâne la nivelul anului 2022.

În conformitate cu prevederile art.19 al Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, autoritățile APL pot decide constituirea **unui fond de rezervă** în proporție de cel mult 2 % din volumul cheltuielilor bugetelor locale respective.

Având în vedere că APL II are asumate angajamente pentru rambursarea împrumutului „Locuințe Sociale”, propunem mărimea fondului de rezervă de 0,77% din volumul cheltuielilor bugetului, și se echivalează cu 1200,0 mii lei.

Cunoaștem cu toții că din anul 2016, Bugetele se elaborează și se raportează pe programe și performanță.

Bugetarea pe programe și performanță reprezintă o metodă de prezentare și fundamentare a bugetelor, avînd la bază programe cu scopuri, obiective și indicatori de evaluare a performanței acestora la toate etapele procesului bugetar

Implementarea bugetării pe programe la nivel local impune:	✓analiza strategiilor naționale și sectoarele, precum și a priorităților stabilite la nivel local
	✓formularea scopurilor și obiectivelor, a indicatorilor de performanță.
	✓analiza situației actuale pe domenii și formularea setului de programe/subprograme, activități
	✓realizarea obiectivelor și indicatorilor de performanță stabiliți

În temeiul cifrelor de control primite de la MF (limitele transferurilor de la bugetul de stat), au estimate resursele bugetului, care sînt direcționate pentru estimarea cheltuielilor.

În rezultatul calculelor efectuate, și în dependență de prioritățile la efectuarea cheltuielilor, onorării datoriilor cu termen expirat, precum și a obligațiilor asumate, s-au repartizat direcțiilor din subordinea Consiliului raional limitele de cheltuieli:

Denumirea programei	Aprobat a.2023 mi lei	Proiect a.2022 mii lei	Devieri 2023/2022	% de crestere față de anul precedent
Executivul și serviciile de suport	5984,1	5992,8	8,7	0,1
Managementul finanțelor publice	1323,8	1468,4	144,6	10,9
Gestionarea fondurilor de rezervă și de intervenție	800,0	1200,0	400,0	50,0
Datoria de stat și a autorităților publice locale	55,0	65,0	10	18,2
Protecția civilă și aparare împotriva incendiilor	14,0	14,0	-	-
Servicii generale economice și comerciale	988,0	1033,1	45,2	4,6
Dezvoltarea agriculturii	677,3	722,8	45,5	6,7

Analizînd datele din tabelul de mai sus, observăm în anul 2023 o tendință de majorare a cheltuielilor față de anul 2022, și anume pentru executiv și serviciile de suport cu 0,1 %, cheltuielile Direcției Finanțe cu 10,9%, ale Direcției Economie cu 4,6%, pe cînd Direcția Agricultură atestă o ușoară creștere a cheltuielilor per

ansamblu cu 6,7%. Fondul de rezerva va constitui 1200,0 mii lei, cu 400 mii lei (50,0%) mai mult față de anul precedent, și constituie 0,77% din din volumul cheltuielilor bugetului.

Denumirea programei	mii lei			
	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri. 2023/2022	% de crestere față de anul precedent
Apărarea națională	125.1	111.8	-13.2	-10.6

Pentru apărarea națională sunt planificate surse în sumă de 111,8 mii lei, cu 13,2 la sută mai puțin față de anul precedent.

Denumirea programei	mii lei			
	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri 2023/2022	% de crespere
Învățământ	99698,3	108275,5	8577,2	8,6
Politici și management în domeniul educației (Organele administrative)	2148,0	2265,3	117,3	5,5
Invatamint primar	3044,6	2095,7	-948,9	31,2
Învățământ gimnazial	53043,7	57925,5	4881,8	9,2
Inclusiv Componenta Consiliului raional	3787,9	6309,7	2521,8	66,6
Învățământ liceal	35142,6	39088,4	3945,8	11,2
Servicii generale în educație	837,0	1107,2	270,2	32,3
Serviciul de Asistență Psihopedagogică	822,0	992,1	170,1	20,7
Educația extrașcolară și susținerea elevilor dotați	5410,5	5721,5	311,0	5,75
Curriculum.Desfasurarea examenelor de bacalaureat	71.9	71.9	-	-

Pentru ramura “Învățământ” se atestă o creștere a volumului alocațiilor preconizate și anume cu 6,6% față de anul 2022 sau cu 8577,2 mii lei mai mult. Cea mai mare pondere din volumul total de cheltuieli pentru învățământ o deține cel gimnazial, care atestă în anul 2023 o creștere a alocațiilor cu 9,2% sau cu 4881,8 mii lei față de anul precedent, și respectiv învățământul liceal cu 11,2% (3945,8mii lei) față de anul 2022. Iar educația extrașcolară va creștere 5,75% sau cu 311,0 mii lei față de anul 2022.

Denumirea programei	Aprobat a.2022 mii lei	Proiect a.2023 mii lei	Devieri 2023/2022	% de crestere față de anul precedent
Cultura, cultele și odihna	5262,1	5350,6	+88,5	1,7
Politici și management în domeniul culturii (Organele administrative)	634.0	745,3	111,3	17,5
Dezvoltarea culturii	1820,6	1581,4	-239,2	-13,13
Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național (muzeul)	288.7	329,5	40,8	14,1
Tineret și sport	2518,8	2694,4	175,6	7,0
Servicii de sport și cultură fizică (Școala sportivă raională)	2330,8	2458,6	127,8	5,5
Activitati sportive	60.1	100,1	40,0	66,5

Ramura “Cultura” pentru anul 2023 va înregistra un volum de cheltuieli în sumă de 5350,0 mii lei, cu 1,7% mai mult față de anul 2022, sau cu 88,5 mii lei mai mult. Au crescut alocațiile pentru activități sportive cu 40,0 mii lei.

Denumirea programei	Aprobat a.2022	Proiect a.2023	Devieri. 2023/	% de crestere
---------------------	----------------	----------------	----------------	---------------

	mii lei	mii lei	2022	față de anul precedent
Protecție socială	19043,3	18750,3	+293,0	1,5
Politici și management în domeniul protecției sociale (Organele administrative)	1347,1	1380,0	32,9	2,4
Protecție a familiei și copilului	3830,4	3936,1	5,7	2,7
Asistență socială a persoanelor cu necesități speciale	12987,7	12687,5	-300,2	-4,6
Protecție socială în cazuri excepționale	63,0	75,0	12,0	19,0
Protecția socială a unor categorii de cetățeni	815,1	671,7	-143,4	-17,6

Pentru “Protecția socială” se observă o mică creștere a volumului de buget cu 293,0 mii lei), sau cu 1,5%, unul din motive fiind că Fondului de susținere a populației, nu are estimate transferul pentru pachetul minim de servicii sociale pe anul viitor.

Denumirea programei	Aprobat a.2022 mii lei	Proiect a.2023 mii lei	Devieri 2023/2022	% de creștere față de anul precedent
Dezvoltarea transportului rutier	9148,4	9148,4	-	-
Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale	1599,6	2631,3	+1031,7	
Ocrotirea sănătății	0,0	0,0	-	-

Pentru dezvoltarea drumurilor în anul 2023 au fost alocate surse cu destinație specială în sumă de 9148,3 mii lei.

Dezvoltarea gospodăria de locuințe va cifra cu 731,3 mii lei, iar dezvoltarea serviciilor comunale (la apeducte) 1900,0 mii lei .

Partea de cheltuieli s-a estimat, reiesind din resursele disponibile și în anul 2023 va constitui **154 764,1 mii lei**, sau cu o creștere de 10045,2 mii lei, 6,9% față de anul precedent (a.2022 144 718,9 mii lei).

Consiliul Raional Leova are asumate angajamente pentru rambursarea împrumutului acordat în proiectul „Locuințe Sociale”. În anul 2023 transa de rambursare a acestui împrumut constituie **3310,0 mii lei**, care va fi acoperit din sursele Consiliului Raional și mijloacele acumulate de la locatari (731,3 mii lei). Având în vedere că rata de inflație a crescut în luna octombrie până la 34.6%, este necesar de revăzut plata pentru chirie.

De asemenea sau preconizat Mijloace financiate pentru achitarea Contributie la Agentia de Dezvoltare Regională la proiectul de investiții „Aprovizionarea cu apă a satelor Tomai -Sarata Razesii” în sumă de 1900,0 mii lei.

În proiectul de buget pe anul 2023 n-au fost incluse în mărime deplină

cheltuielile pentru întreținerea instituțiilor bugetare subordonate Consiliului raional.

Ca urmare, n-a fost posibil de preconizat mijloace financiare în sumă de 3800,4 mii

lei pentru:

- dezvoltarea bazei tehnico-materială în sumă de 1647,5 mii lei.
- cheltuielile de personal în sumă de 2152,9 mii lei.

d/o	Denumire funcției	mii lei	ponderea % din total
1	Servicii de stat cu destinație generală	8726,2	5,6
2	Aparare națională	111,8	0,07
3	Ordine publica si securitate nationala	14,0	0,0
4	Servicii în domeniul economiei	10904,4	7,0
5	Gospodaria de locuinte si gospodaria serviciilor comunale	2631,3	0,3
6	Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	5350,6	3,46
8	Învățământ	108275,5	70,0
9	Protecția socială	18750,3	12,1
	T o t a l	154 764,1	100 %

Pentru estimarea veniturilor și cheltuielilor bugetului raional pe anul 2023 a fost luată în considerație informația privind veniturile și cheltuielile perioadelor precedente, în special sumele aprobate pe anul a.2022.

Estimările de cheltuieli ale instituțiilor bugetare sînt preconizate strict în limita volumului de resurse disponibile.

Volumul total al Veniturilor este estimat în mărime de **157 074,1 mii lei**

Volumul total al Cheltuielilor este estimat în mărime de **154 764,0 mii lei**

Proiectul de buget al Consiliului raional este estimat cu un **excedent de 2310,0 mii lei**, rezervat pentru rambursarea împrumutului „Locuințe Sociale”.

Sefa Directie Finante

Maria Dubceac

